

P7_TA-PROV(2012)0228

Azerbaidžāna

Eiropas Parlamenta 2012. gada 24. maija rezolūcija par cilvēktiesību situāciju Azerbaidžānā (2012/2654(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Parlamenta iepriekšējās rezolūcijas par situāciju Azerbaidžānā, jo īpaši par cilvēktiesību jautājumiem,
 - ņemot vērā tā 2012. gada 18. aprīļa rezolūciju, kurā iekļauts Eiropas Parlamenta priekšlikums Padomei, Komisijai un Eiropas Ārējās darbības dienestam par sarunām saistībā ar ES un Azerbaidžānas asociācijas nolīgumu¹,
 - ņemot vērā Eiropas Kopienas un Azerbaidžānas Partnerības un sadarbības nolīgumu (PSN), kas stājās spēkā 1999. gadā, un pašreizējās abu pušu sarunas par jaunu asociācijas nolīgumu, ar kuru paredzēts aizstāt minēto PSN,
 - ņemot vērā 2012. gada 15. maija Kopīgo paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: „Īstenojot jauno Eiropas kaimiņattiecību politiku”;
 - ņemot vērā jauno Valsts rīcības programmu par cilvēktiesību un brīvību efektīvāku aizsardzību Azerbaidžānas Republikā, ko 2011. gada 27. decembrī apstiprinājis Azerbaidžānas prezidents,
 - ņemot vērā Reglamenta 122. panta 5. punktu un 110. panta 4. punktu,
- A. tā kā Azerbaidžāna aktīvi piedalās Eiropas Kaimiņattiecību politikā un Austrumu partnerībā un ir apņēmusies ievērot demokrātijas principus, cilvēktiesības un tiesiskumu, kas ir šo divu iniciatīvu pamatvērtības; tā kā vispārējā cilvēktiesību situācija Azerbaidžānā tomēr ir pakāpeniski pasliktinājusies pēdējo dažu gadu laikā, neraugoties uz Eiropas Kaimiņattiecību politikas Rīcības plānā iekļautajām saistībām, aizvien palielinoties spiedienam uz NVO un neatkarīgajiem plašsaziņas līdzekļiem, kā arī to pārstāvju iebiedēšanai, kas ir radījusi vispārēju bailu atmosfēru opozīcijas spēku un cilvēktiesību aizstāvju, kā arī jauniešu un sociālo tīklu aktīvistu vidū, kuras rezultātā žurnālisti veic pašcenzūru;
- B. tā kā policija pārtrauca 2012. gada 15. maijā Baku notikušos miermīlīgos protestus, kuros tika pausti aicinājumi atbrīvot politiskos ieslodzītos pirms 2012. gada 26. maijā Azerbaidžānā paredzētā Eirovīzijas Dziesmu konkursa sākuma; tā kā vardarbība pret miermīlīgiem demonstrācijas dalībniekiem ir Azerbaidžānas varas iestāžu rīcības veids, kas norāda uz neatbilstību saistībām, kuras Azerbaidžāna uzņēmas pret ES, kā arī attiecībā uz Eiropas Padomi un Eiropas Drošības un sadarbības organizāciju (EDSO);
- C. tā kā pret neatkarīgiem žurnālistiem, cilvēktiesību aizstāvjiem un citām personām, kuras cenšas paust savu viedokli, izpētīt sabiedrības interesēm atbilstošas tēmas vai kritizēt valsts iestādes Azerbaidžānā, tiek vērsti uzbrukumi, iebiedēšana, draudi vai viņi tiek apcietināti, izraisot īpašas bažas par gadījumiem, kas saistīti ar žurnālistiem *Idrak Abbasov* un *Khadija Ismaylova*;

¹ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0127.

- D. tā kā 16. maijā no cietuma tika atbrīvots opozīcijas Tautas frontes partijas aktīvis un loceklis *Elnur Mecidli*;
- E. tā kā 2012. gada 26. maijā notiekošajam Eiropas Dziesmu konkursam vajadzētu būt iemeslam, lai Azerbaidžāna parādītu apņemšanos pildīt savas saistības demokrātijas un cilvēktiesību jomā;
- F. tā kā, neievērojot pārredzamības un pārskatatbildības principus, piespiedu kārtā tika atsavināti simtiem īpašumu un, aizbildinoties ar attīstības projektiem, tūkstošiem māju īpašnieki tika piespiesti izvērties no savām mājām, tostarp netālu no Valsts karoga laukuma, kurā atrodas Baku Kristāla pils — vieta, kur citu gaidāmo pasākumu starpā notiks arī 2012. gada Eiropas Dziesmu konkurss;
- G. tā kā preses un plašsaziņas līdzekļu brīvības bieži tiek neievērotas; tā kā praksē netiek garantēta neierobežota digitāla brīvība, tostarp vārda un pulcēšanās brīvība tiešsaistē;
- H. tā kā Azerbaidžāna no 2012. līdz 2013. gadam būs Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes pagaidu locekle, un ir apņēmusies aizsargāt vērtības, kas paustas ANO Cilvēktiesību hartā;
- I. tā kā Azerbaidžāna ir Eiropas Padomes dalībvalsts un ir parakstījusi Eiropas Cilvēktiesību konvenciju,
1. aicina Azerbaidžānas varas iestādes nekavējoties izbeigt jebkādas darbības, kuru mērķis ir apspiest vārda un pulcēšanās brīvību, jo tas nav savienojams ar Azerbaidžānas saistībām demokrātijas, cilvēktiesību un pamattiesību aizsardzības jomā;
 2. nosoda brutālo „Zerkalo” laikraksta un „Institūta žurnālistu brīvības un drošības aizsardzībai” žurnālista *Idrak Abbasov* piekaušanu, ko veica policija un drošības apsardze valsts naftas uzņēmumā *SOCAR*, kad viņš filmēja māju nojaukšanu Sulutapas apdzīvotajā vietā Baku;
 3. nosoda šantāžas un iebiedēšanas kampaņu, kas vērsta pret pētniecisko žurnālistu *Khadija Ismaylova*, pamatojoties uz viņas pētījumiem par iespējamām prezidenta *I. Aliyev* ģimenes uzņēmējdarbības interesēm;
 4. atzīmē Azerbaidžānas varas iestāžu uzsākto izmeklēšanu par uzbrukumiem žurnālistiem; aicina iestādes nodrošināt efektīvu izmeklēšanu par šiem atgadījumiem un saukt pie atbildības šo uzbrukumu izdarītājus;
 5. aicina Azerbaidžānas varas iestādes ļaut notikt miermīlīgām demonstrācijām un aizliegt policijas iejaukšanos to žurnālistu darbā, kas atspoguļo šīs demonstrācijas;
 6. nosoda pret žurnālistiem un citām personām, kuras miermīlīgi pauž savu viedokli, vērsto iebiedēšanu un vardarbību; aicina varas iestādes nekavējoties atbrīvot no cietuma vai pirmstiesas apcietinājuma tos, kuri aizturēti politiski motivētu apsūdzību dēļ, tostarp sešus žurnālistus — *Anar Bayramli*, *Ramil Dadashov*, *Vugar Gonagov*, *Zaur Guliyev*, *Aydin Janiyev* un *Avaz Zeynalli* — sociālo plašsaziņas līdzekļu aktīvistu *Bakhtiyar Hajiyev*, juristu un NVO vadītāju *Vidadi Isgandarov*, cilvēktiesību aktīvistu un juristu *Taleh Khasmammadov*, kā arī saistībā ar miermīlīgajiem 2011. gada aprīļa protestiem apcietinātos aktīvistus, kuriem tika izvirzītas dažādas politiski motivētas apsūdzības;
 7. atgādina savu nostāju, ka asociācijas nolīgumā starp ES un Azerbaidžānu, par kuru pašlaik notiek sarunas, ir jāiekļauj klauzulas un kritēriji attiecībā uz cilvēktiesību aizsardzību un veicināšanu, jo īpaši saistībā ar plašsaziņas līdzekļu brīvību un vārda, biedrošanās un pulcēšanās brīvību, kas atspoguļo Azerbaidžānas Konstitūcijā iestrādātos principus un tiesības, kā arī Azerbaidžānas saistības Eiropas Padomes un EDSO ietvaros;

8. pauž atbalstu „Dziesma demokrātijai” kampaņas veicinātājiem, kuru uzsāka Eiropas Komisijas Dziesmu konkursa laikā Baku, un cer, ka šī rīcība varētu sekmēt demokrātiskas reformas un ievērojamus uzlabojumus cilvēktiesību situācijā valstī;
9. pauž bažas par piespiedu izlikšanu no mājvietas un ēku nojaukšanu saistībā ar ievērojamu rekonstrukcijas plānu Baku, kas daļēji ir saistīts ar Eiropas Komisijas Dziesmu konkursu; aicina Azerbaidžānas iestādes garantēt, ka notiekošā jaunu ēku būvniecība Baku atbilst attiecīgajiem tiesību aktiem un cilvēku pārcelšana uz citu dzīvesvietu notiek, izmantojot pārredzamas juridiskas procedūras un izmaksājot taisnīgu kompensāciju;
10. atzinīgi vērtē opozīcijas Tautas frontes partijas locekļa *Elnur Mecedli* atbrīvošanu no cietuma; aicina Azerbaidžānas valdību piešķirt vīzu EPPA īpašajam ziņotājam politiskajiem jautājumiem, lai viņam ļautu apmeklēt valsti savu pilnvaru ietvaros;
11. aicina Azerbaidžānas varas iestādes nodrošināt digitālās brīvības, tostarp informācijas un saziņas līdzekļu pieejamību bez cenzūras, kas ir viena no vispārējām tiesībām, bez kurām nav iespējama tādu cilvēktiesību ievērošana kā vārda brīvība un informācijas pieejamība, kā arī pārredzamības un pārskatatbildības nodrošināšana sabiedriskajā dzīvē;
12. aicina Azerbaidžānas varas iestādes pieņemt likuma projektu par neslavas celšanu, kurā būtu paredzēta kriminālatbildības atcelšana par neslavas celšanu un aizvainošanu; atzinīgi vērtē Azerbaidžānas sabiedrības diskusijas par šāda likuma pieņemšanu, ciešā sadarbībā ar EDSO, kā arī Azerbaidžānas varas iestāžu nodomu pieņemt likuma projektu līdz gada beigām;
13. aicina Azerbaidžānas varas iestādes saskaņot vēlēšanu, pulcēšanās brīvības, biedrošanās brīvības un plašsaziņas līdzekļu brīvības tiesību aktus ar starptautiskajiem standartiem, kā arī nodrošināt to pilnīgu īstenošanu;
14. mudina Azerbaidžānas varas iestādes pastiprināt centienus visu tiesiskās sistēmas aspektu — saukšanas pie atbildības, tiesas procesa, sprieduma pieņemšanas, aizturēšanas un pārsūdzēšanas —reformēšanā;
15. aicina Azerbaidžānas varas iestādes ievērot visus Eiropas Cilvēktiesību tiesas nolēmumus par Azerbaidžānu;
16. aicina Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos / Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vietnieci, Padomi un Komisiju cieši uzraudzīt Azerbaidžānas cilvēktiesību un pamattiesību situāciju pēc Eiropas Komisijas Dziesmu konkursa; aicina Padomi apsvērt iespēju veikt mērķtiecīgas sankcijas pret cilvēktiesību pārkāpējiem, ja šie pārkāpumi turpināsies;
17. asi nosoda radikālu islāmistu organizāciju un indivīdu draudus gaidāmā Eiropas Komisijas Dziesmu konkursa dalībniekiem, un jo īpaši tiem, kas pārstāv *LGBT*; pauž stingru atbalstu Azerbaidžānas laicīgajai identitātei un brīvai ārpolitikas orientācijas izvēlei;
18. asi nosoda terorismu visās tā formās un izpausmēs un augsti vērtē Azerbaidžānas ieguldījumu terorisma un ekstrēmisma apkarošanā reģionālā un starptautiskā līmenī;
19. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Eiropas Ārējās darbības dienestam, Azerbaidžānas Republikas un ES dalībvalstu valdībām un parlamentiem un ANO Cilvēktiesību padomei.